MONTREAL, 21 IULIE 1976... BUCUREȘTI, 21 IULIE 1981...

Acum cinci ani, la Montreal — ce frumoasă coincidență ! — era tot 21 iulie. Nadia Comăneci devenea campioană olimpică, în entuziasmul globului întreg, aflat în fața televizoarelor. Ieri, după exact cinci ani, „zina de la Montreal" cucerește singurul titlu care îi lipsea, nu pentru că ar fi ratat pînă acum vreo încercare, ci pur și simplu pentru că era un copil în anii în care comentatorii din toate țările nu mai găseau superlative pentru „flacăra vie a Olimpiadei 1976".

Medalia de ieri, mai mult decît o victorie în concurs, e o răsplată pentru gimnasta care a dominat detașat ultimii șase ani ai gimnasticii mondiale : „fenomenul Comăneci" se făcuse simțit la Skien, cu un an înainte de Montreal, contribuind din plin la situarea gimnasticii feminine în vîrful transmisiilor televizate.

Atunci, la Montreal, Ludmila Turișceva, marea învinsă, spunea imediat după festivitatea de premiere: „În ultimii 18 ani s-au făcut atîtea progrese în gimnastică, încît o „bătrînă" ca mine nu mai poate face față ritmului. Sînt fericită pentru medalia mea de bronz... Deocamdată nu există mijloace în stare să o contracareze pe Nadia Comăneci".

De atunci, Nadia a înaintat în ritmul marilor campioni de tipul lui Coppi, Brumel sau Borg. Ea continuă să fie și astăzi o campioană cu un potențial care, în mod normal, e greu de contracarat.

Dar victoria Nadiei nu face decît să sublinieze valoarea cvartetului nostru, în care Emilia Eberle a fost, și ea, la un pas de titlu, în care Rodica Dunca a fost și ea la înălțimea coechipierelor sale, iar Dumitrița Turner a demonstrat un echilibru pe care nici Fort Worth-ul nu părea să-l anunțe.

Dacă victoria Nadiei răsplătește „șesenalul" unei stele, cea a echipei confirmă progresul general al gimnasticii noastre feminine, un progres etalat incomplet, dealtfel, deoarece noul „fenomen" Cristina Grigoraș nici nu a putut să apară. Și sîntem siguri că entuziasmul sălii a vizat și acest aspect al unei noi victorii de fond a gimnasticii noastre, dincolo de imponderabilul unui concurs sau altul.

...Dar pentru că am ajuns la entuziasmul extraordinar al sălii, să spunem că meritul gimnastelor e cu atît mai mare, cu cît un concurs astăzi are un ritm și o ambianță care cer realmente nervi de fier pentru ca tu, mica gimnastă din mijlocul covorului sau de pe bîrnă, să reziști tensiunii. Cu ani în urmă, un concurs de gimnastică era o întrecere calmă, cu o muzică discretă, în care predomina pianul „pe viu". Astăzi, numărul decibelilor a crescut. Chiar din primele secunde ale concursului, cascada de sunete „în cinci tonuri" pentru solul talentatei Tang Xiao Li a făcut să se cutremure sala. Cum să mai aterizezi fără vibrație, cum să nu tremuri pe bîrnă ? Astăzi, un concurs de gimnastică e un mare examen atît pentru sportiva care trebuie să ajungă la tehnica perfectei izolări, cît și pentru spectatorul din sală, care privește simultan la patru „ecrane", vrînd să cuprindă totul, fără să reușească întotdeauna.

...Acum cinci ani, după neuitatul Montreal, un inginer din orașul Nadiei Comăneci spunea : „Vă rog să-i permiteți tehnicianului din mine să spună că o iubește pe Nadia Comăneci pentru că Nadia e un Năstase în care sălășluiește un pic de Borg. Nadia a trudit opt ani ca să adune un bob de uraniu, care să-i procure energia fără de care Montrealul nu ar fi fost cu putință". *Între timp, Nadia a mai trudit alți cinci, ceea ce face ca două treimi din viața ei să aparțină gimnasticii.*

Atunci, în 1976, Nadia prelua curajos ștafeta din mîna de aur a lui Ilie, care pierdea finala de la Wimbledon în fața lui Borg. „Era Comăneci" în gimnastică, despre care vorbea BBC-ul în noaptea de 21 spre 22 iulie 1976, începea paralel cu cea a lui Borg în tenis. După exact cinci ani, Nadia, ca și Borg, continuă cursa, chiar dacă între timp au apărut doi copii care nu prea știu de glumă. I-am numit pe McEnroe și pe Cristina Grigoraș.

„Era Comăneci" domină, în continuare, gimnastica...

Ioan CHIRILĂ

PUBLICUL NOSTRU IUBEȘTE ATLETISMUL...

Am pășit cu oarecare teamă, dimineața, spre uriașul oval de beton al stadionului „23 August". Știam că pentru **a fi mare,** cu adevărat mare, un concurs atletic are nevoie nu numai de atleți buni, de performanțe valoroase. **Tribuna** este o bună parte din farmecul unui miting atletic. Or, la noi, de o bună bucată de vreme, publicul nu părea să mai iubească atletismul. Mina de oameni care populă de obicei tribunele Stadionului Republicii — gazda tradițională a atletismului — aproape că nu mai putea fi numită „public de atletism"...

Teama a fost nejustificată. Chiar dacă noul amfitrion — stadion modern, bine utilat, o adevărată bijuterie — își semnează abia acum debutul în circuitul marilor competiții internaționale, ne-am simțit, pe „23 August", ca acasă. 10 000 de spectatori în prima reuniune atletică a Universiadei, la calificări, alte aproximativ 15 000 într-o după-amiază în care figurau **numai două finale,** iată o frumoasă surpriză, pe cît de neașteptată pe-atît de plăcută. Bucureșteanul, iubitor și cunoscător de sport, **iubește atletismul** 25.000 **de spectatori în prima zi de atletism este cu adevărat o performanță...**

Iar atmosfera **cu care ne obișnuisem, din păcate, de cîțiva ani buni, s-a schimbat deodată. Am simțit acel freamăt** pe care diferite **reportaje televizate** sau **filmate ni-l aduc** îndeobște de pe **Bisiet sau Let-**

Legătura dintre atlet și public se face din ambele sensuri. Semifondista Doina Melinte una din favoritele tribunei.

Însemnări de reporter

zigrund, pe care ni l-au adus **de la Moscova sau Montreal. Tribuna, chiar dacă nu este în întregime a atletismului, adunînd laolaltă suporteri de fotbal sau box, microbiști ai altor discipline, simte și apreciază,** răsplătește cu aplauze și încurajări orice performanță, orice tentativă, generozitatea în efort. Am văzut oameni — unii aflați, poate, pentru prima dată **la un concurs de atletism** — scoțînd exclamații admirative în fața ușurinței cu care Mel Lattany aleargă **100 m în 10,19.** I-am văzut aplaudînd-o pe poliatlonista din Marea Britanie Judy Livermoore **chiar și după** tentativele nereușite **la 1,90 m** la săritura în înălțime. I-am văzut încurajîndu-l cu căldură pe atleții noștri, pe Doina Melinte, pe Pal Palffy sau Ion Oltean, în fiecare probă de alergare, și bucurîndu-se din toată inima pentru fiecare succes sau clasare printre fruntași, chiar dacă cursa respectivă era o simplă serie. I-am văzut încurajîndu-l pe György Marko la prima lui cursă importantă de 10 000 m ; iar medalia de argint cucerită de tînărul debutant se datorează, în bună măsură, și suportului tribunei...

Da, publicul nostru, ne-am recăpătat convingerea făurită cu **mulți** ani în urmă, pe vremea **„internaționalelor"** de farmec **din Dealul Spirii, publicul nostru iubește atletismul.** Cînd afișul este interesant, bucureșteanul este prezent. Legătura dintre public și atlet se face din ambele sensuri. Publicul vrea spectacol de calitate, performanțe de valoare, iar atletul, concurînd în fața zeci de mii de privitori, se simte stimulat, este gata să ofere tot ce poate, să se autodepășească.

Prima zi de atletism din „casa nouă" a sportului olimpic numărul 1 a fost o reușită deplină. Sportivii și tribuna și-au adus deopotrivă contribuția. În zilele următoare, noi vedete — printre care celebrități de primă linie ale atletismului mondial — vor intra în arenă. Poate că asistența se va dubla...

...Iar noi nu trebuie să uităm învățămintele pe care ni le-a oferit prima zi de atletism a Universiadei...

Vladimir MORARU

În Satul Universiadei

UN AUSTRALIAN VREA SĂ ÎNVEȚE DIN EXPERIENȚA ROMÂNILOR

Sara Simeoni locuiește, și ea în „Regie" ! Ne grăbim deci spre U 17, unde este cazat lotul italian. Cu toată ora matinală însă, marea campioană nu se află în cameră. O vom căuta mai tîrziu. În vecini, la sediul delegației noastre, un grup de sportivi discută cu „Sportul" în fată.

Pleacă la **„Progresul"** surorile Romanov. „Care e Lucia ?" — iată o întrebare deloc nefirească, dată fiind asemănarea gemenelor de la Politehnică. **La o aruncătură de băț de U 18, o** clădire impresionantă adăpostind, între altele, cel mai nou oficiu poștal al Capitalei. Oricînd ar fi, aici e lume multă Iată-l, spre pildă, pe voleibalistul belgian **Dirk Vanneste,** pasionat al filateliei. Sau pe atletul mexican **Juan Melecio,** care trimite acasă un teanc de ilustrate. Personalul oficiului 78 este, așadar **solicitat** din plin. Ceea ce nu o nemulțumește pe diriginta **Gabriela Urziceanu,** chiar dimpotrivă. S-au vîndut, în șase zile, mai bine de 30 000 de ilustrate, majoritatea covîrșitoare cu imagini ale Bucureștiului. Aici se efectuează, de fapt, întreaga gamă a prestațiilor poștale, de la desfacerea presei românești și străine pînă la efectuarea oricărei convorbiri **telefonice.** Doar una dintre dovezile ospitalității cu care sînt înconjurați universitarii sportivi ai lumii.

Ieri a fost ziua națională a Belgiei. Șeful delegației acestei țări, **Fernand Bottelberghs,** și adjunctul său, **Jos Clijsters,** speră ca rezultatele sportivilor lor să fie la înălțime, spre cinstirea evenimentului. **„Oricum ne simțim minunat în această zi atît de semnificativă pentru noi. Ca acasă, aproape. Meritul fiind, firește, al gazdelor. Oricare dintre băieții sau fetele noastre le-ar strînge mîna cu bucurie pentru tot ce au făcut — splendidă înălțare, pe sport și artă, a maselor a fost ceremonia de deschidere ! — și fac."** Un moment deosebit și pentru delegația Republicii Federale Germania : **la 12,45** a fost înălțat drapelul național. După festivitate, **Heinrich Clausen,** membru al comitetului Asociației generale a sportului universitar din R.F.G., se confesează : **„Sperăm să realizăm performanțe chiar mai bune decît la Universiada din Mexic. Bazele sportive bucureștene, foarte bine puse la punct, oferă condiții pentru obținerea rezultatelor înalte".** La fel vorbesc mulți alți oaspeți ai României. **Iordan Iordanov,** conducătorul lotului bulgar, își exprimă convingerea că cea mai importantă competiție sportivă a anului constituie de pe acum, o reușită.

Forfotă continuă. Unii vin de la antrenament și merg în cameră (tenismana britanică **Judy Erskine),** alții la cofetărie (voleibaliștii noștri **Sorin Grădinaru,** unul dintre cei mai buni absolvenți ai Institutului pedagogic timișorean, **Gheorghe Zamfir** sau **Mihai Slabu,** înotătorii **Josef Kuf** sau **Miloslav Rolko** din Cehoslovacia). La chioșcurile cu suveniruri (baschetbalistul chinez **Han Pen Gshan** care, la cei 2,16 m, este — se pare — cel mai înalt dintre participanții la Universiadă).

Un fapt inedit : primarul „Satului" viitoarelor Jocuri ale Commonwealth-ului (Brisbane 1982), **David Williams,** a venit să învețe din experiența românilor. Ne spune doar atît : „Sînt impresionat !".

Mulți sînt aceia care vor să cunoască și mai bine Bucureștiul. Zece sportivi brazilieni (ca să luăm un singur exemplu) au făcut un tur al Capitalei, oprindu-se la Muzeul Satului și în Parcul Libertății. Dacă nu cumva preferă Metroul, pe care nu puțini l-au descoperit deja cu plăcere.

O căutăm din nou pe Sara Simeoni. Celebra atletă este, de această dată, în cameră. Dar nu avem mai mult noroc acum. Sara se odihnește, visînd, cu siguranță, la înălțimi...

Geo RAEȚCHI

Din toate, dar nu totul !

ȘI DESPRE CEI NEVĂZUȚI

Admirăm frumoasele spectacole sportive ale Universiadei. Îi aplaudăm pe primii clasificați de medalii și ne bucurăm că, printre ei, se află și reprezentanții noștri. Sigur, **primul și marele element al performanței rămîne măiestria asilor arenelor.** Dar să nu uităm că, fără excelente și moderne baze sportive, întruchipînd tot ce este mai perfecționat în materie de aparatură și instalații, fără pregătirea migăloasă și îndelungată a sălilor, stadioanelor și piscinelor spectacolul sportiv suferă, **performanțele nu se plasează la cele mai înalte cote. Iată de ce astăzi, dedicăm rubrica noastră celor nevăzuți în arene dar prezenți prin munca, priceperea și pasiunea lor în realizarea frumoaselor spectacole sportive ale întrecerii mondiale studențești.**

...Bazinul „23 August", marți la amiază. Liniște deplină. Aici găsim așteptarea încordată din preajma marelui start. Start care se va da astăzi. Ce splendidă înfățișare are acest bazin utilat cu cele mai perfecționate instalații de cronometraj, cu tribune elegante, cu cabine pentru arbitri. În fine cu tot ceea ce trebuie pentru o întrecere de nivel mondial cum se anunță aceasta a Universiadei. Carele de reportaj ale televiziunii sînt pe... locurile de start. Monitoarele din tribuna presei așteaptă doar sucirea butoanelor care le vor pune în funcțiune. Bazinul — cu o apă limpede precum cristalul — se află însă, observăm, în atenția unui om care, manevrînd niște cauciucuri subțiri, montate pe lungi sustinătoare, scoate, din cînd în cînd — credem noi — probe din apă. Dar nu este așa. **Felix Heitz,** maestru al sportului, fost campion al natației noastre, purifică utilizînd acest aparat special, apa bazinului. El îndepărtează printr-un sistem aspirativ, și ultimele firișoare de nisip care s-au mai strecurat prin sistemul neiertătoarelor filtre. Munceste ore în șir pentru această treabă ; a venit de mai multă vreme de la Sibiu pentru a pregăti piscina marelui concurs. La fel cum au venit arbitrii reșițeni **Vasile Ionescu, Carol Miklo, Oliviu Băcueți, Carol Schulak ;** pînă să sosească ora concursului au muncit cu tragere de inimă, indiferent de ce treabă era vorba, ca totul să fie pus la punct. Iar **Dumitru Miu,** îngrijitorul grijuliu al bazei, mai face un rînd de curătenie dalelor dimprejurul piscinei.

...Sala de scrimă, vecină cu bazinul marelui complex „23 August", îți dă, la prima vedere, mai repede senzația unei hale de aparate electronice. Pretutindeni scînteiază „ochii" complicatelor sisteme de arbitraj. Aparatele „Visty" se comportă excelent.

Venind vorba de oficiali și arbitri, ei bine, știți pe cine i-am văzut printre aceia care asigură desfășurarea precisă a concursului ? Pe foștii cunoscuți campioni **Olga Szabo, Maria Vicol, Mihai Țiu.** Scrima, se zice, este o adevărată familie. Nu-i vorbă goală. În sala de la „23 August" vei descoperi toate generațiile de scrimeri. De la fostele glorii ale planșelor, trecînd pe la cele de astăzi și sfîrșind cu micuțele și micuții scrimeri care îndeplinesc riguros multe treburi numai în aparență minore.

...Apa unui bazin de sărituri e un lucru esențial. Pentru concursul care, ieri, a acordat primele medalii, misiunea de a „face apa" a fost încredințată unui maestru al operațiunii, **Ion Ploieș** din Sibiu. Din ce a combinat-o, de a ieșit perfectă, lăudată de concurenți și oficiali, fără excepție ? Din sisteme de filtre, din curățiri succesive, asemenea unui alchimist, a ajuns la „apa ideală" în care se aruncă, după măiestre însurubări în aer, săritoarele și săritorii, modele de perfecțiune fizică.

Cîtiva dintre nevăzuții marilor spectacole ale Universiadei...

Eftimie IONESCU